

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Sp/81/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1013201616
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šramko
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1013201616.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Ľubomírom Šramkom v právnej veci navrhovateľa: S. Z.. X. U., evidenčne bytom A. XX, C., aktuálne bytom T.L. XX, C. proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, kancelária Bratislava so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľa zo dňa 5.9.2013 proti rozhodnutiu odporcu sp. zn. 4241/2013, Ev.č. 36727/2013 zo dňa 16.8.2013 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie odporcu sp. zn. 4241/2013, Ev.č. 36727/2013 zo dňa 16.8.2013 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozhodnutím odporcu sp. zn. 4241/2013, Ev.č. 36727/2013 zo dňa 16.8.2013 odporca v zmysle § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) rozhodol, že navrhovateľovi nepriznáva nárok na poskytovanie právnej pomoci vo veci ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní vedenom na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 4C/28/2008 (ďalej aj ako „prvostupňové konanie“) právoplatne ukončenom Krajským súdom v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co/5/2013 (ďalej aj ako „druhostupňové konanie“), a to z dôvodu nesplnenia zákonnej podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu. S odkazom na § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o organizácii Ústavného súdu“) odporca dôvodil, že navrhovateľ nedal prešetriť vybavenie sťažnosti na prietahy v prvostupňovom konaní nadriadeným súdom a teda nevyčerpal všetky zákonom dovolené opravné prostriedky. Okrem toho v konaní, v ktorom navrhovateľ mienil namietať prietahy, súd rozhodol v merite veci dňa 31.1.2012.

Proti tomuto rozhodnutiu odporcu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote opravný prostriedok - návrh zo dňa 5.9.2013, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a vrátenia veci na ďalšie konanie. Má za to, že v prvostupňovom i druhostupňovom konaní skutočne došlo k prietahom a ústavná sťažnosť by bola oprávnená, i s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 488/2011-67 zo dňa 31.1.2012 (ďalej len „nález ÚS č. 488/2011“). K odôvodneniu odporcu uviedol, že vybavenie sťažnosti na prvostupňovom súde dal prešetriť, pričom má za to, že toto konanie je vecne (ako konanie o nečinnosti orgánu verejnej správy) a i osobne (z dôvodu jeho hmotnej núdze) oslobodené od platenia súdnych poplatkov.

Oporca navrhol vo svojom vyjadrení k návrhu doručenom na súd dňa 23.10.2013 napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdiť, a to s odkazom na skutočnosti už v ňom obsiahnuté. S poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ namieta prietahy v už právoplatne skončenej veci citoval nález Ústavného

súdu č.k. II ÚS 144/2013-21 zo dňa 21.2.2013, podľa ktorého nemožno sťažnosťou namietať prieťahy v konaní, v ktorom už nedochádza k namietanému porušovaniu označovaného práva. Odporca zotrval na dôvodoch napadnutého rozhodnutia, naďalej mal za to, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia neboli splnené zákonné podmienky na podanie ústavnej sťažnosti na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

Súd prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý mal doručenie predvolania riadne vykázané (§ 250g O.s.p. pri aplikácii § 250l ods. 2 O.s.p.) ako miestne a vecne príslušný súd (§ 246a ods. 2 O.s.p.) a po riadnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu podaného návrhu - opravného prostriedku za použitia ust. § 250q ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že napadnuté (negatívne) rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne.

Súd v prejednávanej veci dokazovanie nedoplnil, riadne sa však oboznámil s obsahom pripojeného administratívneho spisu, z ktorého zistil, že dňa 22.4.2013 požiadal navrhovateľ odporcu o priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci vo veci podania ústavnej sťažnosti na prieťahy v konaní - namietal, že aj napriek existencii nálezu ÚS č. 488/2011 prvostupňový súd vytýčil pojednávanie až na dátum 17.9.2012. V spise bol založený aj predmetný nález, podľa ktorého bolo porušené základné právo navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) postupom v prvostupňovom konaní, v nadväznosti na čo Ústavný súd prikázal Okresnému súdu Bánovce nad Bebravou aby v tomto konaní konal bez zbytočných prieťahov. Okresný súd Bánovce nad Bebravou rozhodol vo veci dňa 17.9.2012 tak, že návrh navrhovateľa na začatie konania zamietol, toto rozhodnutie bolo na základe odvolania navrhovateľa potvrdené v druhostupňovom konaní Krajským súdom v Trenčíne. Vec bola právoplatne skončená dňa 3.8.2013, kedy obe rozhodnutia nadobudli právoplatnosť. Navrhovateľ v prvostupňovom konaní podal sťažnosť, ktorá bola riadne vybavená (odpoveď Okresného súdu Bánovce nad Bebravou na sťažnosť zo dňa 4.6.2012, zn. Spr/1523/2012), navrhovateľ následne podľa § 67 ods. 1 písm. a) zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) požiadal predsedu nadriadeného súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti, táto však bola odložená z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku (oznámenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.7.2012, značka Spr 2028/12).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o organizácii Ústavného súdu, sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov

Podľa zákona § 62 ods. 1 zákona o súdoch, sťažnosť môže podať účastník konania alebo strana v konaní. Sťažnosť na postup súdu môže smerovať proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo porušovaniu zásad dôstojnosti súdneho konania sudcami, súdnymi úradníkmi alebo zamestnancami súdu, ktorí plnia úlohy pri výkone súdnictva.

Podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch, sťažnosti vybavuje predseda príslušného súdu, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 67 ods. 1 zákona o súdoch, ak je sťažovateľ toho názoru, že sťažnosť, ktorú podal na príslušnom orgáne súdu, nebola ním riadne vybavená, môže požiadať do 30 dní od doručenia odpovede, s ktorou nie je spokojný,

a) predsedu krajského súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu,
b) ministerstvo o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom krajského súdu a predsedom Špecializovaného trestného súdu.

Podľa § 67 ods. 3 zákona o súdoch, žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti sa spoplatňuje podľa osobitného zákona

Podľa Položky 27 zákona č. 71/1992 o súdnych poplatkoch (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) za žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti na postup súdu sa platí súdny poplatok vo výške 6,50 eura.

Podľa § 11 ods. 5 zákona o súdnych poplatkoch, poplatok sa vráti v plnej výške, ak žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti podľa osobitných predpisov bola vybavená kladne.

Podľa ust. § 6 ods. 1 písm. b) zákona o poskytovaní právnej pomoci, fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu

Podľa ust. § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremičalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa ust. § 250q ods. 2 O.s.p. o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie.

Súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu v intenciách podaných námietok voči nemu a dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

V zmysle citovaných ustanovení zákona o poskytovaní právnej pomoci je predpokladom na priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci splnenie kumulatívnej podmienky stanovenej v § 6 ods. 1 písm. b) tohto zákona, podľa ktorej nemožno žiadateľovi o poskytnutie právnej pomoci túto poskytnúť, ak ide o zrejmu bezúspešnosť sporu - v danom prípade ďalšej (ešte nepodanej) sťažnosti na Ústavný súd, že v právnej veci navrhovateľa vedenej na Okresnom súde v Bánovciach nad Bebravou právoplatne skončenej Krajským súdom v Trenčíne došlo k prietiahom.

Na základe predchádzajúcej ústavnej sťažnosti navrhovateľa Ústavný súd dňa 31.1.2012 vydal nález č. 488/2011, ktorým o.i. prikázal Okresnému súdu v Bánovciach nad Bebravou konať vo veci sp. zn. 4C/28/2008 bez prietahov. Pretože navrhovateľ mal za to, že tento súd nekonal v zmysle predmetného nálezu, podal u predsedu tohto súdu podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch sťažnosť. Táto bola riadne vybavená (odpoveď Okresného súdu Bánovce nad Bebravou na sťažnosť zo dňa 4.6.2012, zn. Spr/1523/2012), navrhovateľ však s vybavením sťažnosti nesúhlasil a podľa § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdoch požiadal predsedu nadriadeného súdu o prešetrenie vybavenia sťažnosti. Jeho žiadosť však bola odložená z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku (oznámenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26.7.2012, značka Spr 2028/12). Medzitým prvostupňový súd rozhodol na pojednávaní konanom dňa 17.9.2012 tak, že návrh navrhovateľa na začatie konania zamietol, toto rozhodnutie potvrdil aj Krajský súd v Trenčíne. Obe rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňa 3.8.2013, kedy bola vec právoplatne skončená. Odporca vydal napadnuté rozhodnutie dňa 16.8.2013.

Ako vyplýva z citovaných ustanovení, jedným z predpokladov úspešnej ústavnej sťažnosti je vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov dovolených zákonom (§ 53 ods. 1 zákona o organizácii ústavného súdu). Navrhovateľ najprv pre prietahy v konaní v jeho právnej veci podal sťažnosť na prvostupňovom súde, a následne, keď mu nebolo vyhovené, požiadal v zmysle § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdoch o prešetrenie vybavenia sťažnosti nadriadeným súdom. Pretože však nezaplatil súdny poplatok, nadriadený súd sťažnosť navrhovateľa odložil - navrhovateľ má za to, že nebol povinný zaplatiť súdny poplatok, pretože bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov (v základnom konaní v ktorom namietal prietahy) a takisto preto, že „konanie o žiadosti o prešetrenie sťažnosti“ je vecne oslobodené od súdnych poplatkov. Súdný poplatok sa však odôvodňuje s argumentáciou navrhovateľa a to z dôvodu, že súdny poplatok za prešetrenie sťažnosti podľa Položky 27 zákona o súdnych poplatkoch žiadnym spôsobom nesúvisí so základným konaním v ktorom mali eventuálne vzniknúť prietahy, pokiaľ ide o poplatkovú povinnosť - zákon tento súdny poplatok, ktorý vyjadruje náklady na opakované prešetrenie sťažností, stanovil z dôvodu odmedzovania opakovaných nedôvodných podaní v rovnakej veci. Uvedený súdny poplatok nemožno z uvedeného dôvodu odpustiť, čo nepriamo vyplýva aj z § 11 ods. 5 zákona o súdnych poplatkoch, ktorý zabezpečuje, aby bol tento vrátený v prípade kladného vybavenia sťažnosti. Námietka navrhovateľa, podľa ktorej tento poplatok možno subsumovať pod § 4 ods. 1 písm. i) zákona o súdnych poplatkoch je nedôvodná, pretože na tomto mieste zákonodarca vecne oslobodzuje od platenia súdnych poplatkov konania podľa § 250t a nasl. O.s.p.. Krajský súd v Trenčíne, t.j. nadriadený súd teda postupoval správne, ak žiadosť o prešetrenie sťažnosti následkom nezaplatenia súdneho poplatku odložil (§ 10 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch). Navrhovateľ tým, že nezaplatil súdny poplatok za prešetrenie vybavenia sťažnosti prvostupňovým súdom, sám zaviniť, že nadriadený súd v jeho právnej veci nekonal. Následkom uvedeného nevyčerpal všetky opravné prostriedky, ktoré mu zákon poskytuje na účinnú ochranu jeho práv a z tohto dôvodu by bola jeho (ďalšia) ústavná sťažnosť v uvedenej veci neprípustnou (§ 53 ods. 1 zákona o organizácii ústavného súdu).

Odhliadnuc od uvedeného, súd sa stotožňuje s právnym názorom odporcu odvodeného z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu, podľa ktorého nemožno namietat prietahy v už právoplatne skončenej veci. Touto právnou otázkou sa Ústavný súd zaoberal opakovane (napr. z posledných rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 590/2014-16), pričom vždy dospel k rovnakému záveru. Účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, namietaný stav musí v čase podania ústavnej sťažnosti ešte trvať. Pretože vec navrhovateľa bola právoplatne ukončená dňa 3.8.2013, ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia dňa 16.8.2013 bolo vylúčené, aby odporca mohol predpokladať/pripustiť úspešnosť sporu.

Pretože vec, v ktorej navrhovateľ žiadal o priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci (t.j. podanie sťažnosti na Ústavný súd) je z dôvodu nesplnenia podmienok vymedzených v § 53 ods. 1 zákona o organizácii ústavného súdu a s poukazom na skutočnosť, že konanie, v ktorom navrhovateľ namietal prietahy je už právoplatne ukončené, sporom zrejme bezúspešným, a teda zo strany navrhovateľa nedošlo k splneniu podmienky v zmysle § 6 ods. 1 písm. b) zákona o poskytovaní právnej pomoci, súd odporcom vydané negatívne rozhodnutie zo dňa 16.8.2013 potvrdil ako vecne správne.

O trovách navrhovateľa súd rozhodol za použitia ust. § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. s poukazom na výsledok konania. Navrhovateľ bol v konaní neúspešný a preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom Krajského súdu v Bratislave, písomne, vo dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované; odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné; ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 205 ods. 1 O.s.p).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p).